೦೪. ನಮ್ಮ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ! ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ !!
ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

–ಡಾ. ವೀರಮ್ಮ ಬಸಯ್ಯ ಸಾವಿರಮಠ

ಕದ ಹೃದಯ', 'ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು', 'ಸಾವಿರ ಮಠಗಳ ಬೀಡು' ಮತ್ತು 'ಏಲಕ್ಕಿ
ು' ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಮ್ಮ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅನೇಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಜಿಲ್ಲೆ.
ಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ, ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಡಾ. ವಿ. ಕೆ. ಗೋಕಾಕರು,
ಪ್ರಜ್ಞ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಸರ್ವಜ್ಞ (ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ ಹಿರೇಕೇರೂರಿನ ಅಬಲೂರು), ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕ
(ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ ಬಾಡ), ತನ್ನ ಗೀತೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು, ಧಾರ್ಮಿಕ
ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಶಿಶುವಿನಹಾಳ ಶರೀಫರು (ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ ಶಿಶುವಿನಹಾಳ)
ಂಬರಿಕಾರ ಗಳಗನಾಥರು ಮತ್ತು ವಿರಕ್ತ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರ
ರಾಗಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾನಗಲ್ಲ ಶಿವಕುಮಾರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು, ಅಂಧರ ಬಾಳಿಗೆ
ಪಂಡಿತ ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಜನ್ಮಪವಿತ್ರ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ
ವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ !.

ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ
ಾದ ಪುರುಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕದಂಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ
(ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಿ ಜಕಣಾಚಾರಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ) ಹಾನಗಲ್ಲಿನ ತಾರಕೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ,
ವನಗೊಂಡ (ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಿ ಜಕಣಾಚಾರಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ) ಹೊಳೆ ಆನವೇರಿಯ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ,
ಮತ್ತು ಕುಮದ್ವತಿ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಹೊಳೆ ಆನವೇರಿಯ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಗಳಗನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಬಂಕಾಪುರದ ನಗರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ
ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೇಯೇ ನೊಳಂಬರ
ಲ್ಲಿ ರಟ್ಟೀಹಳ್ಳಿ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದರೆ ಸವಣೂರಿನ ನವಾಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸವಣೂರು
ನಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸವಣೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ೫೦೦ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯದಾದ
ದೊಡ್ಡ ಹುಣಸೆ (Baobab trees) ಮರಗಳು, ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರಿನ ಕೃಷ್ಣಮೃಗ ವನ್ಯಜೀವಿಧಾಮ
ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ) ಮತ್ತು ಬಂಕಾಪುರದ ನವಿಲು ಧಾಮ (೧೩೯ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು
ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನವಿಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ
ದ ಸೊಗಡನ್ನು ಮೂರ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಗೊಳಿಸಿದ ಶಿಗ್ಗಾವಿಯ ಉತ್ಸವ ರಾಕ್ ಗಾರ್ಡನ್
ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ.

ಾದವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ
ವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ದಿನಾಂಕ ೨-೮-೧೯೯೭ ರಂದು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ಈ
ಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಮೂರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೌರ್ಯರು ಮತ್ತು ಶಾತವಾಹನರಿಂದ ಆಳಲ್ಪಟ್ಟ
ಶವನ್ನು ನಂತರ ೪ ರಿಂದ ೧೦ ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಗಂಗರು, ಕದಂಬರು ಮತ್ತು ಪಲ್ಲವರು